

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Lvgdvnensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67103)

P R O V I N C I A
L V G D V N E N S I S.

Septem in hac Prouincia sunt domicilia: Socij centum & octoginta quatuor: In Lugdunensi Collegio duo & viginti, in Turnonensi sex & triginta. In Auenionensi quatuor & quadraginta. In Billomensi quinque & viginti. In Camberienſi duodecim. In Diuionenſi viginti. Dole tres & viginti: Vita exceſſit vnus. Ad Societatem acceſſere quatuor & viginti.

L V G D V N E N S E E T T V R N O N E N S E
Collegia.

Lugduni præter ea, quæ de more geruntur, quidam Lutheranâ hæreſim in omni vita ſectatus, cum in morbo grauiſſimo à Sacerdote noſtro inuiſeretur, inductus eius monitis eſt, vt ad mortem vitu ſe Catholico cõpararet: Quare non ita multo poſt magna cū ciuitatis gratulatione, tū ſua incredibili voluptate deceſſit. Itum præterea frequenter ad pagos. hæretici in eis ad Catholicam religionem vocati nonnulli, Sacramentorum excitata frequentia, ſolo æquata templa vel pene diruta; reſtituta: &
alia

alia de genere eodem cum vtilitatis laude perfecta.
 TVRNONI res litteraria visa est si non audi-
 toribus, certe fautoribus augeri. Viri principes cum
 hac frequentes ad stata comitia conuenissent, cre-
 bris tum præmiorum ac dialogorum spectaculis, tñ
 alijs discipulorum exercitationibus delectati, eo in
 nos incensi sunt studio, vt alijs instituendis fundan-
 disq. scholis annuos redditus attribuerint. ijdem cū
 Domino Turronio vehementer egerunt, vt hæreti-
 corum quoque filijs, qui partim ne Catholici fierent
 a parentibus prohibebantur, partim nostris legibus
 arcebantur, liber pateret accessus. Ille vero etsi nul-
 lū dedit in præsentia responsum, nostris quippe non-
 dum consultis, vbi tamen eos ea de re admonuit, ve-
 niendi potestatem fecit, modo nec ante decimūquin-
 tum annum Catholicorum legibus astringerentur,
 & tamen pædagogis Catholicis traderentur. Etenim
 edicto quoque Regio libertas datur, & vsu didicere
 iam nostri, puerulos non modo ipsos veritatem stu-
 diose complecti, sed suos quoque parentes ad eam
 solitos reuocare. Iam cum doctrinarum studio cer-
 tauit pietatis ardor. Adolescētes octo egregijs ani-
 mi naturæq. donis instructi, sese Societati nostræ per
 deuotionem addixerunt, ac nisi per ædiū staret an-
 gustias, multo plures recepti iam essent; tanta est
 eorum, qui id flagitant multitudo. Ex his vnus dum
 de Societate sedulo cogitat, magnum suscepit cum
 parēte certamen. nam dum nihil paternis minis pre-
 cibusq. concedit, pater inuitum filium nuptiarum
 societate deuincit, solumq. in cubiculo cum futura

sponsa concludit. Sed cum omnia virtus iuuenis superaret, pater ut ad ultimum remedium, descendit ad verbera: ille vero tantum abest, ut aliquid cesserit de sententia, ut tanto in ea firmiter solidiusque persisteret. Miles hereticus cum ad nobilem quendam hereticum pergeret, ut in eius comitatum admitteretur, a recto uinere Dei nutu digrediens, Turnonem appulit: cumque ad Collegium mox venisset, unam ex inferioribus scholis ingressus, ubi tum pueris rudimenta christianae legis explanabantur, paulatim animo commutari se sensit, & studendi cupiditate quadam incendi: missis scholis rem cum magistro communicat, ab eoque multo excitatus ardentius, continuo ad litteras animum adiecit, expiatisque confessione peccatis, ad Catholicos sese aggregat; neque haec vulgari vita contentus, maius aliquid perfectiusque molitur. Pari cum utilitate lustrati sunt pagi. Vicus quidam adeo haeresi erat infectus, vix ut vnus aut alter in eo Catholicus inueniretur, sedulus nostrorum labor obtinuit, ut vix quisquam reperiretur hereticus. In alio pago cum Ministris hereticis initum est de Religione certamen, editisque libellis sic eorum obstructa sunt ora, ut iam fracti ac debilitati quiescant. Sacerdos alius varijs concionatus in locis, novem circiter hereticos ad laeta domini pasqua carlasque reduxit, in ijs medicum non minus opibus quam litteris locupletem. Hic diu atheos, post Calvinista, ad extremum Catholicus per nostros factus, coram multis quos ipse deceperat, haeresim eiuravit, ab iisque, multitudinem inspectante, veniam petere non dubita-

bita-

bitavit. In morbum cum incidisset, multis ad se venientibus (erat enim de primarijs) verbo & exemplo non mediocriter profuit: cum Sacerdos noster discederet, velut ipse quodque discessurus esset è vita, domesticos conuocauit, eos etiam atque etiam obtestans, qui per hæresum saltus errarent, ad ouile se Christi referrent: statimque ingrauescente morbo vocem amisit. Sed aliquo spatio temporis interiecto cum noster reuideret, loquendi facultate recuperata, Patriſq. prehensa manu, Te (inquit) vnum expectavi, qui mihi natus es ad salutem. tibi pro tuis in me officijs ac meritis ago gratias, Deumque vt ipse referat obsecro, nec ita multo post, Deo se ipse commendans excessit è vita. Eiusdem Sacerdotis opera, sex mensium spatio homines sexaginta, qui nec Catholicis nec hæreticis adhærebant, ad Catholicorum numerum sunt adiuncti: qui vero minus in religione sibi constabant confirmati ducenti. Ciuitas quædam hæresibus notatissima, vbi conciones Pater habebat, indicta supplicatione multis passuum millibus, id quod ante quintum & vigesimum annum factum nunquam erat, longo virorum ac mulierum agmine processit ad pompam. Ac per eam occasionem graues sedata sunt rixæ. Mulieri nobili, filius magnam auri vim abstulerat, & ad materna furtâ aliorum domesticorum adiungebat iniurias. hunc ergo mater quoniam continere in officio non poterat, remis volebat addicere; sed noster ille, quem dixi, diuina fretus ope, hortatus omnes, vt solemnî quadam peccatorum confessione animos expiarent, perditio iuue-

ni, ut à matre ceterisque quos læserat veniam peteret, persuasit.

BILLOMENSE, CAMBERIENSE,
& Dolanum.

Billomense gymnasium finitur auditoribus mille ducentis, nec defunt, qui ex eo numero ad nos se transferant: cumq. id multi percipiunt, tum consequuti sunt tres.

CAMBERIACI, erat vir Senatorij ordinis non procul à morte, sed ut est aulicorum consuetudo, admonere herum sui discriminis ausus est nemo. nostri ad ægrum admissi, non modo ei quāto in discrimine versaretur ostendunt; sed ita & consilio & precibus præsto sunt, ut nemo ad mortem paratior accessisse videretur. Eucharistiæ viaticū cū deferretur, repēte è lecto prosiluit obuiāq. processit, adeoque de religione Catholica ad eos, qui circumstabāt, disputare cepit, lacrymas ut multis excusserit. Libros etiam è bibliothecā minus Catholicos, ne cui post obitum suum fraudi essent, asportandos curavit ad nos, ut comburerentur: denique venia à domesticis postulata, si qua in re quæpiam offendisset, obdormiuit, ut speratur, in Domino. In eo quoque nostrorum videtur opera profuisse. Tanta nuper ex perpetuis imbribus extirrit inundatio, ut totius pene urbis viæ, fluviorum instar decurrerent; cumq. diuturnæ pluviæ nullam moram interponerent, ciuesq. in summis ædibus velut obsidione quadam tenerentur; iumenta vero, quæq. in tabernis merces, quæq.

in

in cellis erant cibaria, aquarum prope fluctibus intererent: tota ciuitate stupente, vnus è nostris conuenso equo per inundantes aquas conuenit magistratus, hortaturque si ciuitatem velint incolumentem, ad placandum se nūmen cœleste conuertant: Magistratus quicquid ille vellet iubendi sciscendiq: potestatem faciunt. Pater trium dierum supplicationes, ieiuniumq. ad auertendas diuinās iras instituit; nec ita multo post imbrium remitti vis cœpit. Curatum est publicis & priuatis cohortationibus, vt Sanctissimum Christi corpus, maiore tum luminum tum comitatus ornatu deferretur ad egros; quæ res vt Catholicis voluptatem, ita inuidiam hæreticis peperit: quidam enim ex ijs frēdens continere se non potuit, quin identidem scandalum exclamaret. Sed vt ipsemet Princeps, Sabaudia Dux, Catholicæ pietatis defensor egregius tam pium institutum sua interdum præsentia confirmaret, effectum est: & quidem aliquando venit in templum, & vmbellam, sub qua deferrebatur Eucharistia, à suis gestari ac sustineri voluit: ipseque venerabundus. Christi corpus totumque agmen euntium ac redeuntium Sacerdotum prosequutus est: aurum etiam in eleemosynam contulit; vnde census aliquis comparetur, quo cereæ faces reliquusq. in hunc usum apparatus possit esse perpetuus. Atque hæc satis de Camberiensis Collegio, si tamen illud addidero, annum Collegij censum non mediocriter auctū esse, nam Prioratum Abbas quidā nobis attribuit, & quandiu vita suppetit certā quotannis pecuniam:

DOLÆ auctus est Collegij numerus, ceptæq. conscientia explicari quæstiones. Qui nobis dant operam, quingenti circiter numerantur: atque is numerus quotidie crescit, præsertim quod exedræ recentes ædificatur. Et quo commodius sit iter ad scholas, ciuitas tum vias quasdam muniendas, tum longissimam porticum extruendam suis sumptibus curat. Plerique iam crebrius tractant diuina mysteria.

Sed quo minus sint plures, tum loci faciunt angustia, tum Sacerdotum penuria. ve-

rum breui speramus exstructum

iri templum, ad eamq. rem

quatuor francorum

millia, hoc est

aureos

mille trecentos & triginta

tres, Rex liberali-

ter erogauit.